

Danska regenter

Gorm den gamle

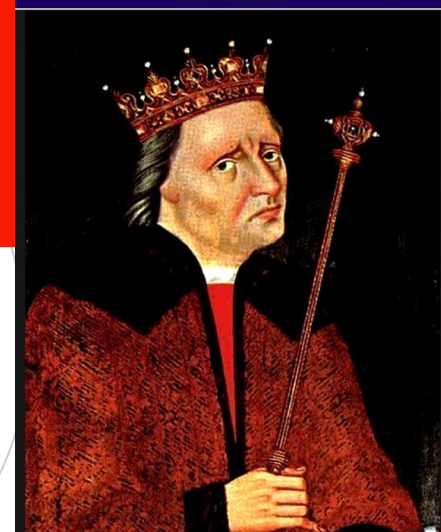
Knut den store

Knut den helige

Kristian I

GORM DEN GAMLE

Gorm den gamle

Gorm den gamle (även Vurm), av Snorre Sturlasson kallad Gorm Hardeknutsson, var kung av Danmark under första hälften av 900-talet och far till Harald Blåtand. Eventuellt död 958; ett årtal som erhållits genom en dendrodatering av bevarat trä hämtat från den norra gravhögen i Jelling, den ort där han också lät resa en runsten, den så kallade lilla Jellingestenen. Enligt denna var han gift med Tyra Danebot.

Inskriften på lilla Jellingestenen är, translittererad:

”Kurm kunukr karthi kubl thussi aft Thurui kun sina Tanmarkar bot”

På nusvenska blir detta:

”Konung Gorm gjorde dessa kummel efter Tyra, sin hustru, Danmarks bot”

Barn

Harald Blåtand

Knud Gormsson (Knud Dana-Ast)

Gunhild Gormsdotter

HARALD BLÅTAND

Harald Blåtand eller Harald Gormsson, död omkring 985, var kung av Danmark från 958/964 och av Norge från 970. Han var son till Gorm den gamle och Tyra Danebot. Som kung införde han kristendomen i Danmark.

Han har fått ge namn åt 2000-talets trådlösa kommunikationsstandard Bluetooth, på svenska Blåtand, vars logotyp är en stiliserad kombination av runorna H och B, hans initialer. Skånetrafiken har gett ett pågatåg namnet Harald Blåtand. Om Haralds fader Gorm, eller Vurm, berättade kung Sven Estridsson (Haralds barnbarns barn) för Adam av Bremen att han var den "som jag vill kalla en gruvlig orm och som var i hög grad fientligt inställd till alla kristna. Han planerade att fullständigt utrota kristendomen i Danmark, fördrev Guds präster från sitt område och lät också döda många under tortyr".

Harald Blåtand var gift med Tove, dotter till den vendiske fursten Mistivoj. En runsten DR 55 som Tove lät resa till minne av sin mor är den mest samtida källa som finns om henne.

SVEN TVESKÄGG

Sven Tveskæg (på fornnordiska: Sveinn Tjúguskegg, på danska: Svend Tveskæg, på engelska: Sweyn Forkbeard) eller Sven Haraldsson, född cirka 960, död 3 februari 1014, var kung av Danmark 985–992 och 993–1014, och kung av England 1013–1014. Han utgjorde förmodligen den reella makten i Norge bakom Erik Håkonsson, tillsammans med den svenske kungen Olof Skötkonung, under åren 1000–1014. Svens företrädare på den danska tronen var hans far, Harald Blåtand, även om källorna talar om ett allt annat än vänskapligt förhållande mellan dem. Emma av Normandie beskrev Harald som hatisk gentemot sin son Sven. Under en kort period 992–993 förlorade Sven den danska kronan till den svenske kungen Erik Segersäll efter att denne inlett ett erövringståg mot Danmark som hämnd för Svens stöd till dennes rival Styrbjörn Starke i slaget vid Fyrisvallarna. Han återtog dock den danska kronan då Erik blev sjuk och drog sig tillbaka redan följande år. År 1000 ska Sven Tveskæg, Olof Skötkonung och Erik jarl, enligt fornnordisk tradition och sagalitteratur, ha besegrat den norske kungen Olav Tryggvason i sjöslaget vid Svolder. Efter detta styrde förmodligen Sven, Olof och Erik Norge (åtminstone den södra delen av landet).

SVEN TVESKÄGG OCH JOMSVIKINGARNA PÅ HARALD BLÅTANDS BEGRAVNING.

HARALD II

Harald II

Haraldus vi. Svenottonis filius, Rex Daniæ,
tam cum Pater adhuc apud Anglos a se victos
et debellatos superstes ageret, quam extincto,
aliquandu una cum fratre Canuto M.
68

Harald II av Danmark, född cirka 996/97, död c. 1018, var kung av Danmark från 1014 till sin död 1018. Han var yngste son till Sven Tveskägg och Gunhild.

Harald utsågs till regent i England i samband med att fadern avseglade till England 1013. När fadern avled valdes Harald till kung av Danmark. Under tiden hade brodern Knut utropats till kung av vikingahären i England. Harald avfärdade en delning av Danmark, men de båda bröderna lyckades träffa en uppgörelse om att Harald skulle få Danmark mot att han hjälpte Knut med att utrusta en flotta stark nog att underlägga sig England. Harald dog barnlös och brodern efterträdde honom också i Danmark.

KNUT DEN STORE

Knut den store

Knut den store, Knud Svendsen (Knut Svensson), (danska: Knud den store, norska: Knut den mektige, fornengelska: Cnut cyning, fornnordiska: Knútr inn ríki), född cirka 995 i Danmark, död 12 november 1035 i Shaftesbury i Dorset i England, var kung av England från 1016, kung av Danmark från 1018 och kung av Norge från 1028, samt guvernör av Schleswig och Pommern. Knut var son till Sven Tveskägg och hans första hustru Gunhild (hette egentligen Swiatoslawa av Polen, dotter till Mieszko I av Polen).

Knut deltog i faderns krigståg i England 1013, och hade vintern 1013–14 i uppdrag att vakta vikingaflottan under detta krigståg. Efter faderns död utropades han till kung av den i Gainsborough övervintrade vikingahären.

Knut begravdes i kyrkan Old Minster i Winchester i England, den gamla centralorten för det anglosaxiska riket Wessex.

HARDEKNUT

Hardeknut

Knut III Hardeknut, född 1018, död 8 juni 1042, kung av Danmark.

Knut III Hardeknut var son till Knut den store och Emma av Normandie, under faderns sista år lydkonung i Danmark. Vid faderns död 1035 blev han Danmarks kung. Hans halvbror Harald Harfot gjorde sig till herre i England, vilket egentligen var avsett för Hardeknut.

Då den andre halvbrodern Sven 1036 fördrevs från Norge av Magnus den gode försökte Hardeknut erövra Norge för sin egen räkning. Men då båda konungarna med sina trupper möttes vid Göta älv, mälade de istället fred med varandra och kom överens om att den som levde längst skulle bli den andres efterträdare.

1039 drog Hardeknut med en flotta till Flandern där han hämtade sin moder, och därifrån mot England. Då han anlände dit, i juni 1040, var Harald Harfot redan död, varvid Hardeknut nu togs till konung av England. Han kastade broderns lik i Themsen och uppvisade ett allmänt våldsamt manér.

1041 tillkallade han sin halvbror Edvard (från moderns första gifte) från Normandie och gjorde honom till sin medregent.

MAGNUS DEN GODE

Magnus den gode

Magnus den gode eller Magnus (I) Olofsson (norska: Olavsson), född 1024 i Norge, död den 25 oktober 1047 i Skibby i Danmark, var kung av Norge 1035–1047 och kung av Danmark 1042–1047.

Enligt sagotraditionen var Magnus utomäktenskaplig son till Olof den helige och Alvhild – en tjänstekvinna på kungsgården. Han flydde med sin far till Novgorod, men hämtades hem till Norge och kampen mot kung Sven 1034 av Kalv Arnesson och Einar Tambaskelver. Den sistnämnde utövade stort inflytande på den unge Magnus.

Med svensk hjälp fördrevs Sven Knutsson, son till Knut den Store av Danmark och England, som hade vunnit den norska kronan från Olof 1028. Magnus utropades till kung 1035. Vid 18 års ålder drog Magnus till Danmark på härtåg och vann kronan 1042. Som dansk kung stred Magnus med vänderna och ska ha bränt Jomsborg.

**EFTER SLAGET VID
FYRISVALLARNA.
KONSTNÄR: MÅRTEN ESKIL
WINGE (1888).**

**SLAGET VID SVOLDER.
KONSTNÄR: OTTO SINDING.**

ESTRIDSKA ÄTTEN - SVEN ESTRIDSSON

Sven Estridsson

Sven Estridsson, (danska: Svend Estridsen) född ca 1020, död 1076, även kallad "den kvinnsamme", var kung av Danmark från 1047. Han var, som son till Estrid Svensdotter av Danmark och jarl Ulf Torgilsson av Skåne, den förste ättlingen i en dansk kungaätt som kallas Estridska ätten. Som namnet påvisar, låg denna släktskap på modernet; i Norden är metronymikon annars ovanliga som tillnamn. I Norge kallas han Sven Ulfsson. Sven växte upp hos Anund Jakob av Sverige och var i tjänst hos Hardeknut i England. Han valdes av kung Magnus den gode av Norge till jarl av Danmark och följer honom mot vänderna söder om Östersjön, där Jomsborg blir bränt och definitivt ödelagt och den obotritiske konung Ratibor får sätta livet till. I Roskildekrönikan från 1130-talet står det att han "avlade söner och döttrar med åtskilliga kvinnor". Detta hade dock en förklaring. Sven gifte sig med Anund Jakobs dotter Gunhild Anundsdotter. Barn (med okända mödrar)

- Harald Hen, kung 1076–1080
- Knut den helige, kung 1080–1086
- Olof Hunger, kung 1086–1095
- Erik Ejegod, kung 1095–1103
- Nils, kung 1104–1134

HARALD HEN

Harald Hen

Harald Hen (ses också stavat Hein eller Hén), född 1041, död 17 april 1080, var kung av Danmark 1076–1080.

Harald var en av Sven Estridssons fjorton söner, av vilka fem kom att bli danska kungar. Harald var den äldsta och han fick tillnamnet Hen. Hen (eller Hein) betyder liten slipsten och skulle beskriva kungens milda och fredliga natur. Han dog år 1080 efter att ha regerat i bara fyra år och gravsattes i Dalby kyrka utanför Lund.

Harald fick ett gott eftermäle på båda sidor om Öresund, "en meget retfærdig hersker", berättar Roskildekrönikan. Han avskaffade ordalierna, det vill säga de relativt nymodiga inslag i brottmålsrättegångar som införts med kristendomen och byggde på gudsdomar där bland annat den anklagade kunde tvingas gå med glödande järn i händerna för att hans skuld skulle kunna bedömas, så kallad järnbörd.

KNUT DEN HELIGE

Knut den helige

Knut den helige, Knut IV av Danmark, född cirka 1040–1043, död 10 juli 1086 i Odense (enligt legenden mördad), var kung av Danmark 1080–1086. Knut efterträdde sin bror Harald Hein vid dennes död. Han var näst äldst av kung Sven Estridssons fem söner.

Knut den helige ville återställa Knut den stores rike, men det föll inte i god jord hos stormännen. 1085 samlade Knut hela danska ledungsflottan – cirka 1 000 fartyg – i Limfjorden i norra Jylland för att göra en attack mot England. Men flottan kom aldrig iväg eftersom Knut var upptagen vid den södra gränsen mot Tyskland, där han var i konflikt med den tysk-romerska kejsaren, Henrik IV. Inte förrän in på sommaren blev flottan hemförlovad.

Knut sände fogdar för att samla in böter från dem som hade rest hem för tidigt, för att de ville ta hand om skördarna på sina gårdar. Detta resulterade i en öppen revolt och Knut var tvungen att fly från den kungliga gården Børglum till biskop Henriks gård Biskopstorp i Bejstrup, medan merparten av hans män var samlade vid kungsgården Aggersborg.

AGGERSBORG SETT FRÅN LUFTEN.

Aggersborg är Danmarks största vikingaborg. Aggersborg ligger i Han Herred, vid Aggersund norr om Limfjorden.

Borgen hade en innerdiameter på 240 meter, medan hela befästningen var 288 meter bred ut till kanten på vallgraven.

OLOF HUNGER

Olof Hunger

Olof Hunger, död 18 augusti 1095, son till Sven Estridsson, var kung av Danmark från 1086. Han gifte sig med den norske kungen Harald Hårdrådes dotter Ingegerd, men de fick inga barn. Under Olofs tid rådde missväxt i Danmark och han blev möjligen offrad för att råda bot på svälten. Han är den ende regenten i den danska kungalängden, vars gravplats är okänd, även om vissa menar att han kan ha blivit begravnen nära nuvarande Bjerringbro på Midtjylland.

ERIK EJEGOD

Erik Ejegod

Erik I Ejegod, född ca 1056, död 10 juli 1103 på Cypern, var kung av Danmark 1095–1103. Han var Sven Estridssons fjärde son på tronen. Gift med drottning Bodil Thrugotsdatter.

Erik blev av sin äldre bror Knut den helige utnämnd till jarl på Själland och hjälpte honom troget i hans verksamhet. Sedan Knut dräpts 1086 begav han sig till Sverige, men kallades hem 1095. Han blev kung samma år och vann allas kärlek genom sin vänlighet och vältalighet samt genom att värna lag och rätt gentemot höga och låga. Det sägs också att han såg väldigt bra ut och var en framstående idrottsman. I stället för de svåra år, som hemsökt landet under Olof Hunger, kom en god tid. Kriget mot Danmarks dåvarande fiender, de hedniska vunderna, gick bra.

Han lyckades delvis genomföra tionden åt kyrkan och arbetade hårt på att göra Danmark till en egen kyrkoprovins, oberoende av Hamburg-Bremen.

1098 gjorde Erik en resa till Italien. Påven godkände att kung Knut helgonförklarades och att ett särskilt ärkestift från 1104 upprättades för Norden, med Lund som ärkebiskopssäte.

NILS AV DANMARK

Nils, född cirka 1064, död 25 juni 1134, dansk kung från 1104.

Nils var den yngste av Sven Estridssons söner. Han efterträdde sin bror Erik Ejegod på tronen. Som regent var han svag och viljelös, men lät leda sig av sin kloka gemål Margareta Fredkulla (som han äktade 1105) samt efter hennes död av sonen Magnus.

Efter ett olyckligt krig mot vendarerna i Vagrien (Holstein) gjorde han 1115 sin brorson Knut Lavard till hertig i Slesvig. Efter drottningens död 1130, lät Nils övertala sig att röja Knut Lavard ur vägen. Knut mördades redan i januari 1131 av Magnus. För att rentvå sig för delaktighet måste Nils förvisa sin son, men kallade honom snart tillbaka och tog honom även till medregent. Följden blev ett inbördeskrig, där Nils besegrades i slaget vid Foteviken den 4 juni 1134, där Magnus stupade. Efter att ha flytt blev Nils själv överfallen och dödad av Slesvigs borgare den 25 juni samma år.

Nils hustru i andra giftet, Ulvhild Håkansdotter från Norge, var änka efter kung Inge den yngre Hon gifte sig senare med svenske kung Sverker den äldre.

ERIK EMUNE

Erik Emune

Erik Emune, född omkring 1090, död 18 september 1137, kung av Danmark 1134–1137. Oäkta son till Erik Ejegod.

Erik blev tidigt jarl på Lolland och lät 1131 utropa sig till kung, sedan hans halvbroder Knut Lavard blivit mördad av Magnus Nilsson. Först förlorade han flera slag, men till slut segrade han i det stora slaget vid Foteviken, i sydvästra Skåne, 1134, över sin farbror Nils och dennes son Magnus. Han fick då tillnamnet Emune, "den minnesvärde".

Efter slaget vid Foteviken blev Erik Emune hyllad som kung på Sankt Libers hög vid Lund. Han tog Lund som säte och gjorde staden till Danmarks huvudstad. 1135 lät Erik avrätta sin halvbroder Harald Kesja och tio av dennes söner. 1136 anföll han Rügen, intog Jaromarsburg med templet Arkona och tvingade invånarna att för en kort tid anta kristendomen. Den 18 september 1137 mördades Erik på tinget i närheten av Ribe av stormannen Sorte Plov och blev begravd i Ribe domkyrka. Erik gifte sig 1130 med den ryska furstinnan Malmfrid av Kiev, dotter till storfurst Mstislav av Ryssland. Hon hade tidigare varit gift med den norske kungen Sigurd Jorsalafarare, men blivit förskjuten.

ERIK LAMM

Erik Lamm

Erik Lamm, född cirka 1120, död 27 augusti 1146, var kung av Danmark 1137–1146.

Erik Lamm var son till Ragnhild och den jylländske stormannen Hakon. Han var dotterson till Erik Ejegod och systerson till Erik Emune. Han valdes 1137 till kung efter Erik Emunes död. Övriga pretendenter, med undantag av Harald Kejsas son Olof Haraldsson, var minderåriga. Olof startade uppror i Skåne, men förlorade flera slag och dog 1141.

Erik fick tillnamnet lamm, den spake, till följd av sin klokhet och medgörlighet. Han visade stort personligt mod, men misslyckades i kriget mot venderna. Erik Lamm avlade sig kronan 1146 och gick in som munk i S:t Knuts benediktinerkloster i Odense, men dog senare samma år och begravdes i klosterkyrkan.

1144 gifte han sig med Luitgard av Salzwedels, dotter till markgreve Rudolf av Salzwedels. Efter Erik Lamms död gifte hon om sig med greve Hermann av Winzenburg.

KNUT V AV DANMARK

Knut V (Knud 5.)

Knut Magnusson, på danska Knud 5., född omkring 1129, död 9 augusti 1157, var kung av Danmark 1146–1157. Han var son till Magnus Nilsson av Danmark och Rikissa av Polen.

Knut valdes 1147 till kung på Jylland, medan hans halvkusin Sven Grate korades till kung på Själland. Följden blev ett långvarigt inbördeskrig. Knut jagades 1150 till Sverige och 1151 till Sachsen, men fick ändå 1152 Själland till län genom tyske kejsarens medling.

Efter en ny strid fördrevs Sven ur landet 1154 av Knut och Knut Lavards son Valdemar. De delade sedan makten. Till slut ingicks sommaren 1157 en förlikning, och riket delades i tre delar. Sven erhöll de skånska landskapen, Valdemar fick Jylland och Knut fick öarna. Den 9 augusti 1157 hade Sven de två andra kungarna till gäster i Roskilde, när han lät överfalla sina medtävlare. Knut dödades, i det som kallas blodsgillet i Roskilde, medan Valdemar lyckades rädda sig. Knut gifte sig 1156 med en dotter (i vissa texter kallad Helena) till kung Sverker den äldre av Sverige, som i sin tur hade gift om sig med Knuts mor, Rikissa, vilket innebar att Knuts mor också blev hans styvsvärmor.

**KENOTAF ÖVER KUNG
MAGNUS I VRETA
KUNG ÖVER "GÖTARNA"
REGERINGSTID
1125–1130**

SVEN GRATE

Sven Grate, född omkring 1125, död 23 oktober 1157, var kung av Danmark från 1147. Han var oäkta son till Erik Emune.

Sven vistades i sin ungdom vid kejsar Konrad III:s hov. Han valdes 1147 till kung av invånarna i Själland och Skåne, medan Knut Magnusson valdes av invånarna i Jylland. Trots att ärkebiskop Eskil hjälpte Knut, fick Sven övertaget och besegrade Knut vid Slingerup. Han tog Eskil till fånga och spärrade in honom i Lunds domkyrka, men försonade sig snart med honom och skänkte betydande gods till ärkestiftet. Det blev även vapenvila med Knut och de genomförde ett gemensamt fälttåg mot venderna, men utan framgång. Senare vann Sven segrar vid Høje-Tåstrup 1149 och Viborg två gånger 1151. Knut flydde ur landet till den tyske kejsaren, Fredrik I Barbarossa. Vid ett möte i Merseburg tvingades Sven erkänna kejsaren som länsherre och avstå Själland som län till Knut. Väl hemma bröt Sven avtalet och ville endast avstå några mindre områden. Även om Sven inte kunde försvara landet mot vendiska plundringar, drog han i krig mot Sverige 1152–1153. Sven kunde inte acceptera delningen, utan beslöt sig för att mörda bägge sina motkungar vid blodsgillet i Roskilde. Han lyckades få Knut mördad, medan Valdemar sårades och undkom till Jylland. Sven följde efter honom men blev slagen och dödad i slaget på Grate hed den 23 oktober.

VALDEMAR DEN STORE

Valdemar I, Valdemar "den store", född 14 januari 1131, död 12 maj 1182 i Vordingborg, Danmark, var kung av Danmark 1157-1182. Han föddes som postum son till hertig Knut Lavard och Ingeborg av Kiev.

Valdemar kämpade år 1154–57 om kronan med Knut Magnusson och Sven Grate. År 1157 delade de riket varvid Jylland tillföll Valdemar. Men Sven lät strax efteråt mörda Knut och dödades själv i samband med ett slag mot Valdemar, som blev ensam kung i riket.

Han råkade snart i strid med ärkebiskop Eskil som krävde oberoende för kyrkan och denne tvangs år 1161 till flera års exil. Däremot fick Valdemar under hela sin regering helhjärtat stöd in- och utrikespolitiskt av Roskildebiskopen Absalon Hvide som år 1177 blev Eskils efterträdare på ärkestolen. Bland annat angrep de i samverkan de hedniska vänderna och intog år 1169 Rügen, en början till den expansion längs Östersjöns sydkust som fullföljdes av Valdemars söner Knut VI och Valdemar Sejr. Valdemar lyckades 1169 få sin far Knut Lavard helgonförklarad.

Ärkebiskop Eskil, född cirka 1100, död 1181/1182, var biskop i Roskilde 1134–1137 och sedan ärkebiskop i Lund 1137–1177.

Eskil var av förnäm börd och vistades i sin ungdom många år utomlands, mest i Hildesheim och Clairvaux. Där knöt han nära vänskapband med den namnkunnige abboten Bernhard av Clairvaux, den tidens mest framstående man inom kyrkan. 1131 blev han domprost i Lund, 1134 biskop i Roskilde och 1137 ärkebiskop i Lund efter sin farbror Ascer.

ESKILS BORG I ÅHUS

KNUT VI AV DANMARK

Knut VI

Knut VI, da. Knud 6., född 1163, död 12 november 1202, kung av Danmark från 1182. Han var äldste son till Valdemar den store och Sofia av Minsk och gifte sig med Henrik Lejonets dotter Gertrud. Äktenskapet blev barnlöst och Knut kom att efterträdas av sin bror Valdemar Sejr.

Knut kröntes 1170 till dansk kung och sattes av fadern 1177 att regera över Skåne och Danmark. Vid Valdemars död 1182 tillträdde Knut regeringen över hela landet. Han vägrade ge kejsaren länsed. Knuts regering präglades av de alltjämt pågående vendertågen och de begynnande korstågen till Estland, den starka expansionerna samt striderna mot biskop Valdemar av Slesvig. Knuts betydelse för den danska historien är något oklar, i de samtida källorna träder han i bakgrunden för sin nära llerade Absalon Hvide.

Under Knut VI:s tid som kung flyttades den danska gränsen fram till Elbe och bestämmelser utfärdade av Knut infördes i Skånelagen, den första nedtecknade danska landskapslagen.

VALDEMAR SEJR

Valdemar Sejr

Valdemar II (Segraren) av Danmark, danska Valdemar Sejr [sajr], född 28 juni 1170, död 28 mars 1241 i Vordingborg, begravd i Mariakyrkan i Ringsted, var hertig av Schleswig (Sønderjylland) från 1182 samt kung av Danmark 1202–1241. Valdemar är känd för sina erövringar i norra Tyskland och Baltikum, men under hans regeringstid hann även det danska stormaktsväldet falla samman. Han var son till Valdemar den store av Danmark och Sofia av Minsk, och efterträdde sin barnlöse bror Knut VI på tronen.

Han gifte sig första gången år 1205 på Riberhus med Dagmar, dotter till kung Ottokar I av Böhmen. År 1206 ledde Valdemar tillsammans med ärkebiskop Anders Sunesen en korstågsflotta till Ösel. År 1212 dog hustrun Dagmar. År 1214 gifte Valdemar om sig med Berengaria av Portugal (död 1221) och det beslöts att hans son skulle bli Danmarks kung. År 1219 drog Valdemar Sejr med sin ledungsflotta på korståg till Estland, ditkallad att hjälpa Albert av Riga, som själv försökte erövra Estland. Det är i korståget mot esterna som Dannebrogen, enligt en senare nedtecknad legend, föll ned från himlen i slaget vid Lindanäs. Valdemar besegrade Estland med sin armé istället för Albert varmed landet blev en dansk koloni.

ERIK PLOGPENNING

Erik Plogpenning

Erik IV Plogpenning, född 1216, död 9 eller 10 augusti 1250 (mördad), kung av Danmark från 1241. Son till Valdemar Sejr av Danmark. Bror till Abel och Kristofer I. Gift 9 oktober 1239 med Jutta av Sachsen.

Erik hyllades vid den äldre halvbrodern Valdemars död som kung 1232 och började sin regering 1241. Under hela sin regering låg Erik nästan oavbrutet i strid med sin yngre bror hertig Abel av Slesvig. Sitt namn skall han ha fått av en av honom pålagd plogskatt. 1250 tillfångatogs han av Abel och mördades på Slien av dennes män. Erik begravdes först i dominikanerklostrets kyrka i Slesvig, sedan i domkyrkan tills stoftet 1258 överfördes till Sankt Bendts Kirke i Ringsted, de danska kungarnas begravningskyrka. Omständigheterna runt hans död gav honom helgonrykte, och trots att han aldrig kanoniserades hyllades han som helgon.

ABEL AV DANMARK

Abel, född 1218 död 29 juni 1252, var kung i Danmark 1250–1252 och hertig av Slesvig. Han var andre sonen till Valdemar Sejr och Berengaria av Portugal, det vill säga bror till Erik Plogpenning och Kristofer I av Danmark. Gift med Mechtild av Holstein, dotter till greve Adolf IV av Holstein i hennes första giftermål, hon gifte sig sedan med Birger Jarl.

Strax efter faderns död 1241 kom han i konflikt med sin äldre bror, kung Erik Plogpenning, och brytningen blev än större, då han 1246 tog sina svågrar, de holsteinska grevarna, i försvar mot brodern. Efter en ny kamp 1250 tvingades han underkasta sig, men då Erik kort därefter besökte honom på hans borg i Slien, blev Erik tagen till fånga och överlämnad till en personlig avundsman, som lät mörda honom. Abel blev strax därefter vald till kung och krönt, sedan han tillsammans med 24 adelsmän avlagt ed på att han var oskyldig till mordet; dock straffade han aldrig upphovsmännen till det.

Han åstadkom snabbt fred i riket samt utfärdade 1251 en lag i detta syfte. Likaledes strävade han att främja handeln, mest dock genom att gynna hansastäderna. Den 29 juni 1252 stupade han under ett fälttåg mot nordfriserna. Enligt folktron spökar han som "den vilda jakten" som straff för brodermordet.

KRISTOFER I AV DANMARK

Kristofer I

Kristofer I (danska: Christoffer I), född 1219, död 29 maj 1259, kung av Danmark från 1252. Yngste son till Valdemar Sejv och drottning Berengaria, bror till Erik Plogpenning och Abel. Gift med Margareta Sambiria av Pommerellen.

Kristofer utnämndes av fadern till "herre" över Lolland och Falster och understödde 1247 sin broder Abel i striden mot den äldste brodern, konung Erik Plogpenning; han blev tillfångatagen av kungen 1248, men försonades med denne. Sedan Erik mördats 1250 och Abel stupat i kriget mot friserna 1252, lät Kristoffer välja sig till konung på Viborgs landsting och kröntes i Lund samma år, trots att han året förut lovat understödja brorsonen Valdemars val till konung, vilket lade fröet till den långvariga kampen mellan kungahusets två linjer. Kristoffer själv beskrivs som hänsynslös och våldsam, och hans regering kom att vara delaktig i en rad strider och oroligheter. Han kom genast i krig med grevarna av Holstein, som ville tillförsäkra sin systerson Valdemar förläningen av Slesvig, vilket också Kristoffer 1254 tvingades gå med på. Mitt under alla dessa svårigheter avled Kristoffer 29 maj 1259 i Ribe, vissa tror att han blev förgiftad av en abbot vid namn Arnfast.

ERIK KLIPPING

Erik Klipping

Erik Klipping, Erik V Kristoffersson, född 1249, död 22 november 1286, var kung av Danmark 1259–1286. Han var son till sin företrädare kung Kristofer I och Margareta Sambiria av Pommerellen.

Vid faderns död 1259 låg danska kronan i konflikt med ärkebiskop Jacob Erlandsen och Köpenhamn var intaget och Själland invaderat av furst Jarimar av Rügen och hertig Erik Abelsen av Slesvig. Både Sverige och Norge ställde anspråk på den danska tronen genom den tidigare kungens Erik Plogpennings döttrar Sofia och Ingeborg. Den tioårige Erik kröntes juldagen 1259 i Viborgs domkyrka. Eriks mor, änkedrottning Margareta Sambiria, var rikets regent under hans omyndighet. Konflikten med Erik Abelsen bilades 1260 då denne blev hertig av Sønderjylland. Den blossade snabbt upp igen och under slaget på Lohede 1261 tillfångatogs både änkedrottningen och Erik Klipping. Margareta frigavs året därpå, men Erik släpptes först när han blev myndig 1264. Erik blandade sig i tronstriderna mellan Birger jarls söner Valdemar och Magnus i Sverige. Erik stödde först Magnus och senare Valdemar. År 1277 härjade danska styrkor långt in i Sverige. För att finansiera dessa äventyr genomförde Erik "klippning" (devalvering) av landets valuta, vilket förmodligen gav upphov till hans märkliga tillnamn.

ERIK MENVED

Erik Menved, född 1274, död 13 november 1319, var kung av Danmark. Son till Erik Klipping, som mördades i Finderup 1286 då Erik bara var 12 år gammal, och Agnes av Brandenburg, som var med i den förmyndarregering som bestämde fram tills Erik blev myndig. Erik Menved kröntes till dansk kung på juldagen 1287. De stormän som var dömda för mordet på Erik Klipping återvände och härjade de danska kusterna. Flera stormän och gunstlingar anslöt sig till de fredlösa, bland dem Eriks bror, hertig Kristofer, som 1315 tvingades gå i landsflykt. Erik Menveds ambition var att återuppta Valdemar Sejrs erövringspolitik i Nordtyskland. 1302 hyllades han som länsherre över furstendömet Rostock. 1304 stadfäste den tyska kungen Albrecht I avträdandet av landområdet norr om floderna Elbe och Elde. Erik beslutade att anfälla Wismar och Rostock, men motståndet blev hårdare än väntat, och först efter 6 månader gav de två städerna upp. 1316 förlorade Erik slaget vid Stralsund, och 1317 slöts det fred. Krigsföretaget blev dyrt, och regeringen fick skriva ut nya skatter. 1316 stängdes mynttillverkningen av, och de mynt som var i omlopp var värdelösa. 1317 pantsattes Fyn i 3 år till de holsteinska grevarna Johann (hans halvbror) och Gerhard.

**'BYGHOLM, ', ER EN
HERREGÅRD I HORSENS,
NIM HERRED, JYLLAND,
DANMARK. GÅRDEN SET
FRA PARKEN.**

Bygholm var ursprungligen ett kungligt slott, antagligen uppfört av Erik Menved efter ett bondeuppror 1313. Bygholm var säte för en kunglig lensmand (se Bygholms län); den mest berömde av dessa var alkemisten Erik Lange, under vilken gården i hög grad förföll.

KRISTOFER II AV DANMARK

Kristofer II

Kristofer II, född 29 september 1276, död 2 augusti 1332, var kung av Danmark 1320–1326 samt 1329–1332, hertig av södra Halland 1307–1326 och hertig av Samsø.

Han var son till kung Erik Klipping och Agnes av Brandenburg, dotter till Johan I, markgreve av Brandenburg, död 1266, och hans andra fru Jutta av Sachsen, död 1287. Gift 1306 med Eufemia av Pommern, dotter till hertig Bogislav IV av Pommern, hertig av Pommern i 30 år, och Margareta av Rügen.

Kristofer II deltog i fängslandet av ärkebiskopen Jens Grand 1294 och stod på sin bror kung Erik Menveds sida i processen för påvliga domstolen. Så tidigt som 1302–1304 hänvisade markgreven av Brandenburg i ett brev till staden Lübeck att de två bröderna stod i en bitter konflikt med varandra. Kristoffer II blev i alla fall 1307 hertig av (södra) Halland och Samsø.

På grund av ekonomiska problem i riket pantsattes större delen av rikets territorier och hamnade i tyska furstars och riddares händer. År 1332 förvärvade den svenska rådsregeringen panträtten till Skåne och Blekinge för 32 000 lödiga mark.

GERHARD III AV HOLSTEIN

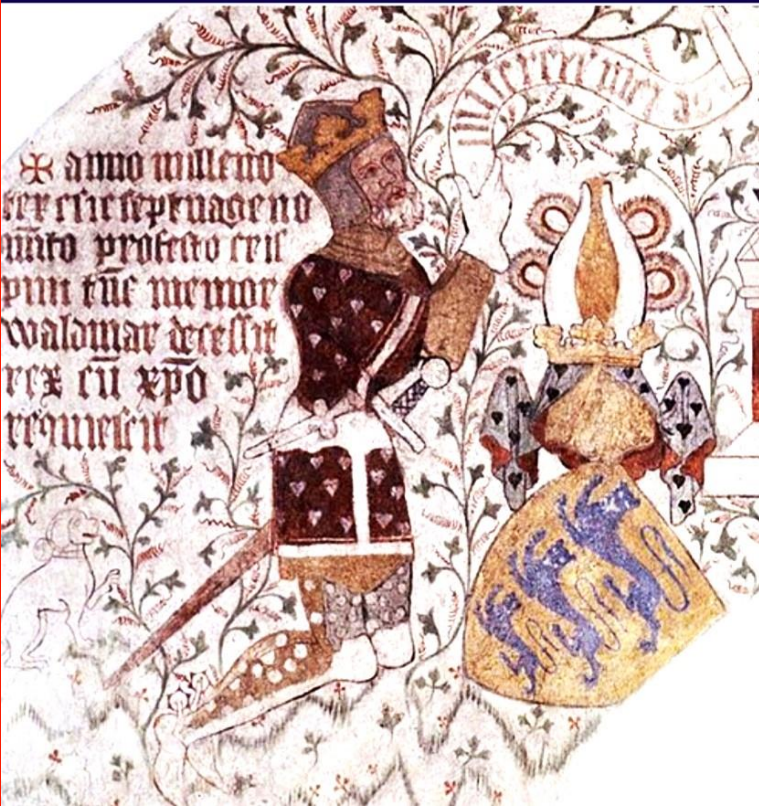
Greve Gerhard III "den store" av Holstein, tyska Gerhard "der Grosse", vanligen kallad greve Gert, född omkring 1292, mördad i Randers 1 april 1340, begravd i klosterkyrkan i Itzehoe. Han var greve av Holstein åren 1304/1312–1340, hertig Gerhard I av Schleswig 1326–1330 och riksföreståndare i Danmark 1326–1340. Son till Henrik I av Holstein (död 1304) och Hedvig av Bronkhorst (död efter 1310).

Greve Gerhard "den store" blev 1326 den förste schauenburgske hertigen av Schleswig (Sønderjylland).

Efter fadern Henriks död 1304 satte sig den unge Gerhards farbror, Gerhard II "den blinde", i besittning av hans arv, och unge Gerhard tycks ha uppfostrats hos sina modernefränder. 1312 måste han försvara sina arvsanspråk på Stormarn mot farbrodern, och först efter dennes död samma år uppträdde Gerhard som greve av Rendsburg (danska Rensborg) vilket var hans rättmätiga fädernearv i Holstein. Men trots överförandet av Nørrejylland på hertig Valdemar försökte Gerhard själv kuva resningen där. Han samlade en stor här av tyska legoknektar och for härjande fram i landet ända till Randers.

VALDEMAR ATTERDAG

Valdemar Atterdag

Valdemar IV Atterdag, född omkring 1320, död 24 oktober 1375 på Gurre slott, var kung av Danmark mellan 1340 och 1375. Han var son till Kristofer II och Eufemia av Pommern. Kung Valdemar lade under sig det splittrade danska väldet bit för bit. Han erövrade Skåne 1360 och 1361 både Öland och Gotland, varvid han även brandskattade Visby.

Tillnamnet har oftast ansetts betyda Återdag: det blev åter dag i Danmark efter en mörk period av politisk oro. Valdemar var gift med Helvig av Slesvig och fick fyra barn. Han begravdes i Vordingborg; hans kvarlevor överfördes sedan till Sorø klosterkyrka på Själland. Valdemar Atterdag uppfostrades efter år 1328 vid den tyske kejsaren Ludvigs av Bayerns hov. Kejsarens son Ludvig Brandenburgaren hade gift sig med Valdemars syster Margareta. Efter att ha återvänt var hans främsta mål att stärka kungamakten och göra kungens rättarting till rikets högsta domstol samt utöka kronans jord och därmed rikets inkomster. Vid ett riksmöte i Kalundborg fick han folkets godkännande för sina planer. Valdemar Atterdag begravdes först i Vordingborg, men 1377 flyttades hans kvarlevor av drottning Margareta till Sorø.

OLOF AV DANMARK OCH NORGE

Prins Olof av Sverige
Kung Olof II av Danmark
Kung Olof IV av Norge

Olof (da. Oluf II, no. Olav IV Håkonsson), född i början av december 1370, död den 3 augusti 1387 på Falsterbohus, var kung av Danmark från 1376 och kung av Norge från 1380, son till Håkan Magnusson och drottning Margareta och barnbarn till kungarna Valdemar Atterdag och Magnus Eriksson. Han var också prins av Sverige och gjorde anspråk på den svenska tronen gentemot Albrekt av Mecklenburg. Olof var på sin modersida ättling till de gamla danska kungarna, stammande ända tillbaka till Gorm den gamle, och han härstammade också på modersida från Volodymyr den store av Kiev, Romanos I Lakapenos, kejsare av Bysans och Erik Segersäll av Sverige. På sin fadersida var han ättling till den svenska Bjälboätten stammande från Birger Jarl. Via sin farmor Blanka av Namur härstammade Olof också från såväl kung Ludvig VIII av Frankrike, Karl den store som Isaac II Angelos, kejsare av Bysans. Han var även ättling till de gamla norska kungarna, stammande från Harald Hårfager.

DROTTNING MARGARETA

Margareta Valdemarsdotter, född 1353, död den 28 oktober 1412 av pesten, var regerande drottning av Danmark och Norge 1387–1412 och av Sverige 1389–1412. Eftersom Finland var en del av Sverige och Island, Färöarna och Grönland var delar av Norge så regerade hon över hela Norden. Hon var dotter till Valdemar Atterdag och Helvig av Slesvig och gift med den svensk-norske kungen Håkan Magnusson. Hon var motståndare och motregent till kung Albrekt. Hon räknas sedan 1972 som Margrete I av Danmark. Margareta Valdemarsdotter föddes våren 1353 på Søborg på norra Själland som dotter till kung Valdemar Atterdag och hans hustru drottning Helvig av Slesvig. Hennes äldre syster Ingeborg Valdemarsdotter var gift med hertig Henrik Bödeln av Mecklenburg och hertiginna av Mecklenburg-Schwerin.

Margaretas strävanden i Schleswig ledde 1410 till krig, och medan drottningen var i Flensburg för förhandlingar avled hon i pesten på sitt skepp i stadens hamn den 28 oktober 1412, innan hon ännu nått sitt sista stora mål.

ERIK AV POMMERN

Erik

Erik av Pommern (oegentligt Erik XIII), född 1382 i Rügenwalde i nuvarande Polen, död 24 september 1459 i Rügenwalde, (begravd i S:ta Maria kyrka i nuvarande Darłowo i nuvarande Polen) var 1396–1439 (med två avbrott) kung av Sverige, som Erik III kung av Norge 1389–1442 samt som Erik 7. kung av Danmark 1396–1439. Han var son till hertig Vratislav VII av Pommern och Maria av Mecklenburg, systerdotterson till drottning Margareta som adopterade honom efter att hennes son Olof av Danmark och Norge avlidit 1387. Med Erik infördes furstehuset Grip i Sverige som engångsföreteelse. I Pommern kallades han Erik I.

Erik föddes omkring 1382 som Bogislav in i den lechitiska härskarätten Gryf (Grip). Han var son till hertig Vratislav VII av Pommern och Maria av Mecklenburg. 1388, endast sex år gammal, utsågs Erik till sin mormors syster Margaretas medregent och efterträdare i Norge då han var den ende levande manlige ättlingen till det norska kungahuset.

KRISTOFER AV BAYERN

Kristofer

Kristofer av Bayern, troligen född 26 februari 1418 i Neumarkt in der Oberpfalz, död 6 januari 1448 i Helsingborg, var kung av Danmark (Kristofer III) från 1440, kung av Sverige från 1441 och kung av Norge från 1442. Han var son till hertig Johan av Pfalz och Erik av Pommerns syster Katarina av Pommern. I september 1445 gifte han sig på Köpenhamns slott med Dorotea av Brandenburg.

Kristofer var son till pfalzgreven Johan och unionskungen Erik av Pommerns syster Katarina. Redan 1438 hade danska rådet efter Eriks avresa till Gotland erbjudit Kristofer regeringen, ett erbjudande han genast tackade ja till. Han anlände till Danmark 1439, där han bar titeln riksföreståndare fram till den 9 april 1440, då han formellt hyllades som konung.

Kröningen ägde rum 1443.

Kristofers eftermäle har präglats av Karlskrönikan, som är mycket fientlig mot alla unionskungarna. Enligt denna krönika kännetecknades Kristofers regeringstid av samma problem som under Erik av Pommern – att Kristofer utplundrade svenskarna och skickade skatterna till Köpenhamn.

OLDENBURGSKA ÄTTEN – KRISTIAN I

Kristian I

Kristian I (danska Christian 1. eller Christiern 1.), född i februari 1426, död 21 maj 1481, var kung av Danmark från 1448, av Norge från 1450, av Sverige 1457–1464, samt hertig av Slesvig och greve av Holstein från 1460. Han var son till greve Didrik den lycklige av Oldenburg och Hedvig av Holstein; systerson till Adolf VIII av Holstein.

Kristian gifte sig 26 oktober 1450 med änkedrottning Dorotea och blev stamfader för oldenburgska kungahuset i Danmark, för dess 1751–1818 i Sverige regerande gren kallad holstein-gottorpska ätten och för det fram till 1917 regerande ryska kejsarhuset. Han var således farfars farfars farfars farfar till kung Gustav III av Sverige. Kristian föddes i februari 1426 i Oldenburg i norra Tyskland som den äldsta sonen till greve Didrik den lycklige av Oldenburg i hans andra äktenskap med Hedvig av Holstein. Genom sin far tillhörde han Huset Oldenburg,

HANS

Hans

Hans[a], 2 februari 1455, död 20 februari 1513, var kung av Danmark från 1481, av Norge från 1483 och av Sverige 1497–1501, där han även är känd som Johan II.[2] Han var son till Kristian I och Dorotea av Brandenburg, bror till Fredrik I och gift 6 september 1478 med Kristina av Sachsen (1461–1521).

Hans föddes den 2 februari 1455 på slottet Aalborghus i Aalborg, Danmark, som son till kung Kristian I och valdes redan 1456 till tronföljare i Danmark samt 1458 i Norge och Sverige. Vid sin faders död den 21 maj 1481, blev han dock endast i Danmark utan motstånd antagen till konung och först 1483, på ett möte i Halmstad, även i Norge. Hans handfästning gav adeln och prästerskapet utvidgade rättigheter samt innehöll därjämte (februari 1483) viktiga bestämmelser, avsedda att befästa alla de tre nordiska rikenas inre självständighet. Efter att ha krönts samma år i Köpenhamn och Trondheim erkändes han den 7 september på ett möte i Kalmar, det som kom att kallas Kalmar recess, av svenska riksrådet som kung i Sverige.

KRISTIAN II

Kristian II

Kristian II (danska: Christian 2.), i Sverige omtalad som Kristian Tyrann, född 1 juli 1481 på Nyborgs slott, Danmark, död 25 januari 1559 på Kalundborgs slott, Danmark, var kung av Danmark och Norge 1513–1523 samt kung av Sverige 1520–1521. Han var son till kung Hans, och sonson till Kristian I. Kristian gifte sig den 12 augusti 1515 med Elisabet av Österrike. De fick sex barn men inget av dem efterträdde honom som kung. Kristian avsattes som dansk kung år 1523 och avsade sig år 1546 alla anspråk på tronen.

Kristian II föddes den 1 juli 1481 på Nyborgs slott som son till kung Hans och Kristina av Sachsen. Kristian var lång till växten och intelligent. Han fick en god uppfostran, men var under sin uppväxt mycket obändig. En kort tid vistades han i den ansedde köpmannen Hans Bogbinders hem i Köpenhamn och trivdes tidigt i umgänget i borgerliga kretsar. Det var inte ovanligt att hans lärare, under studietid, kunde hitta honom sittande grensle högt upp på takkanten, klättrande uppför takets branta sluttningar eller till och med på upptåg med stadens pojkar.

FREDRIK I AV DANMARK

Fredrik I

Fredrik I (danska: Frederik 1.), född 7 oktober 1471 på slottet Haderslevhus i danska Haderslev som andre son till kung Kristian I av Danmark och hans gemål Dorotea av Brandenburg, död 10 april 1533 på slottet Gottorp vid staden Schleswig i hertigdömet Schleswig-Holstein, var hertig av detsamma samt kung av Danmark och Norge från 1523 till sin död.

Fredrik erhöll 1482 den gottorpska delen av hertigdömena men gjorde senare anspråk på andra delar av riket och låg i långvarig tvist om detta med sin bror Hans och dennes son Kristian II. När det stora upproret i Jylland utbröt mot Kristian II blev Fredrik utropad till kung och kröntes 7 augusti 1524. Hans makt inskränktes betydligt genom löften till de adelsmän som stött honom. I stället blev det riksrådet som fick mest att säga till om i riket, endast i hertigdömena hade Fredrik större inflytande.

Fredriks ställning var svår på grund av hotet från den fördrivne Kristian II. Han sökte därför stöd hos Gustav Vasa. I sin politik såg han missnöjet från de lägre stånden och försökte öka deras inflytande, men vågade inte gå för långt av risk för att stöta sig med adeln, av vilka han var beroende.

KRISTIAN III AV DANMARK

Kristian III

Kristian III, född 12 augusti 1503, död 1 januari 1559, kung av Danmark och Norge från 1534. Son till Fredrik I av Danmark och Anna av Brandenburg.

Kristians tyskpräglade uppfostran gjorde att han tidigt kom i beröring med den lutherska reformationen. Han bevistade med sin hovmästare Johan Rantzau riksdagen i Worms 1521.

Omedelbart efter faderns död 1533 lät Kristian hylla sig i Kiel som härskare över hertigdömena Slesvig och Holstein för sig själv och sina bröder. I Danmark lyckades han inte genast bli vald till tronföljare. Först 1534 hyllade honom en del av den danska adeln och först 1536 blev han efter grevefejden Danmarks kung. Härefter upptog han ett energiskt arbete på centralmaktens nyorganisation.

En allmän reduktion av kyrkans gods vidtogs efter riksdagen i Köpenhamn 1536, varvid biskoparna fängslats. Fullständig omläggning av förvaltningen följde, varigenom adelns maktställning bröts. Kristian III tillsatte 1543 en trolldomskommission i Malmö vilket ledde till att Gyde Spandemager utpekades som trollkona och avrättades genom bålbränning i Malmö året efter.

FREDRIK II

Fredrik II, född 1 juli 1534, död 4 april 1588, kung av Danmark och Norge från 1559.

Son till Kristian III av Danmark och Dorothea av Sachsen-Lauenburg. Eftersom modern var syster till Gustav Vasas första hustru Katarina av Sachsen-Lauenburg var Fredrik kusin till den svenske kungen Erik XIV, som var Katarinas son.

Fredrik II erhöll en mot tidens krav svarande, men inte särskilt grundlig utbildning. 1554–58 vistades Fredrik huvudsakligen på Malmöhus, men företog även en resa till Tyskland. Uppstigen på tronen efter faderns död 1559, slog Fredrik genast fast en synnerligen aggressiv utrikespolitik. Han företog i förbund med de holsteinska hertigarna ett krigståg mot Ditmarsken, som slutade med fullkomlig seger och erövring av detta område 1559.

Hans främsta medarbetare under denna tid var Peder Oxe, och den senare delen av hans regeringstid utmärktes av ekonomisk blomstring och goda statsfinanser, bland annat till följd av Öresundstullen. Fredrik II, som led av malaria, var under de sista åren av sitt liv plågad av sjukdom.

KRISTIAN IV

Kristian IV

Kristian IV, da. Christian 4., född 12 april 1577, död 28 februari 1648, var kung av Danmark och Norge 1588–1648. Han var son till Fredrik II av Danmark och Sofia av Mecklenburg. Kungens valspråk löd "Regna firmat pietas", fromhet styrker rikena. Med nästan 60 år på tronen är han den längst regerande monarken i Danmarks historia.

Kristian valdes till tronföljare 1580 och var vid faderns död 1588 knappt elva år. Riksrådet tillsatte därför en förmyndarregering som bestod av fyra riksrådsmedlemmar. Han erhöll en ganska vårdad uppfostran, som dock led av dragkampen mellan det av modern gynnade tyska och det av adeln hävdade danska inflytandet. 1593 övertog Kristian regeringen i Slesvig-Holstein och 1596 i Danmark-Norge. Med iver ägnade sig Kristian åt regeringsbestyren; särskilt intresserade han sig för Norge, slottsbyggningar, stärkande av försvaret och utrikespolitiken.

Även om Kristian IV:s regeringstid präglades av militära nederlag och ekonomisk tillbakagång, anser många danskar att denna period var en guldålder.

FREDRIK III

Fredrik III

Fredrik III (danska: Frederik 3.), född 18 mars 1609 på Haderslevhus slott, död 9 februari 1670 på Christiansborgs slott, var kung av Danmark och Norge från 1648 fram till sin död.

Fredrik (III) var son till kung Kristian IV av Danmark och Anna Katarina av Brandenburg, samt make till Sofia Amalia av Braunschweig-Lüneburg.

Fredrik fick en god uppfostran, och intresserade sig hela sitt liv för vetenskaperna, bland annat för alkemi, och blev grundare av det kungliga biblioteket i Köpenhamn. I samband med faderns planer på att bli Nordtysklands "generalbiskop", blev Fredrik biskop eller koadjutor i flera tyska stift, men denna maktställning grusades genom freden i Lübeck 1629.

I sina tyska länder var Fredrik illa omtyckt, men själv gav han ej upp tanken på att återvinna dem, och genom giftermålet med Sofie Amalie av Braunschweig-Lüneburg 1643 hade han ytterligare stärkt sina tyska förbindelser.

KRISTIAN V

Kristian V

Kristian V, född 15 april 1646, död 25 augusti 1699, var kung av Danmark och Norge från 1670 fram till sin död 1699.

Kristian V var också svåger till den svenske kungen Karl XI, då han var äldre bror till dennes maka Ulrika Eleonora. Han var son till kung Fredrik III av Danmark och Norge och dennes gemål, drottning Sofia Amalia, hertiginna av Braunschweig-Lüneburg från födseln.

Kristian fick en uppfostran som knappast gav honom någon djupare bildning, men djupt inpräntade hos honom högheten i hans blivande ställning som enväldig kung. Till naturen var han mild och godsint, samtidigt som han var intresserad av allehanda idrotter, och vann vid sin tronbestigning 1670 popularitet i breda befolkningslager.

Som regent var han inte särskilt betydande och kom att vara beroende av sina rådgivare.

FREDRIK IV

Fredrik IV

Fredrik IV (danska: Frederik 4.), född 11 oktober 1671 i Köpenhamn, död 12 oktober 1730 i Odense, var kung av Danmark och Norge från 1699 till sin död 1730.

Han var son till Kristian V och dennes gemål Charlotta Amalia av Hessen-Kassel samt kusin till Karl XII av Sverige och dennes systrar Hedvig Sofia respektive Ulrika Eleonora.

Fredrik IV var kronprins från födseln. Hans uppfostran försumrades. Några gedigna kunskaper förvärvade han inte. Han saknade i det stora hela intresse för utbildning, även om han senare som kung visade stort intresse för utbyggnaden av folkundervisningen. Den nödtvungna överksamheten som tronföljare utövade ett skadligt inflytande på Fredrik, som använde större delen av sin tid till nöjen, festande och kärleksäventyr, något som senare kom att hindra hans politiska agerande även som kung.

KRISTIAN VI

Kristian VI

Kristian VI (danska: Christian 6.), född 30 november 1699 på Köpenhamns slott i Köpenhamn, död 6 augusti 1746 på Hirschholms slott i Hørsholm, var kung av Danmark och Norge från 1730 till sin död. Han var son till kung Fredrik IV av Danmark och dennes gemål Louise av Mecklenburg-Güstrow. Kristian fick en helt tysk uppfostran, präglad av djup religiositet. Det faktum att fadern begick bigami genom sitt äktenskap till vänster hand med Anna Sophie Reventlow fick Kristian att ta avstånd från sin far, och han kom att avsky sin styvmor. Efter faderns död 1730 tillträdde Kristian regeringen och blev rikets enväldige konung. Bland det första han gjorde var att upphäva faderns testamente och frånta den icke omtyckta styvmodern Anna Sophie Reventlow en stor del av den förmögenhet hon skulle ha ärvt. Han förvisade henne därefter till hennes familjehem Clausholm. Till hela sin läggning var han fredsälskande och konservativ, tog varken utåt eller inåt initiativ, och hans regering har uppfattats som färglös.

FREDRIK V

Fredrik V

Fredrik V (danska och norska: Frederik V), född 31 mars 1723 på Köpenhamns slott i Köpenhamn, död 14 januari 1766 på Christiansborgs slott i Köpenhamn, var kung av Danmark och Norge från 1746 fram till sin död. Han var son till Kristian VI av Danmark och Sofia Magdalena av Brandenburg-Kulmbach och tog valspråket Ved forsigtighed og bestandighed.

Prins Fredrik föddes den 31 mars 1723 som enda son till kronprins Kristian av Danmark och Norge och Sofia Magdalena av Brandenburg-Kulmbach.

I synnerhet under sina senare år var Fredrik begiven på dryckenskap och utsvävningar. Med åren kom kungens levnadssätt att gå utöver hans hälsa, särskilt eftersom han inte var alltför robust på förhand. Fredrik dog 42 år gammal till följd av vattusot den 14 januari 1766 på Christiansborgs slott.

KRISTIAN VII

Kristian VII, danska: Christian 7., född 29 januari 1749 på Christiansborgs slott i Köpenhamn, död 13 mars 1808 i Rendsburg, var kung av Danmark-Norge samt hertig av Schleswig och Holstein från 1766 fram till sin död.

Han tillhörde furstehuset Oldenburg och var son till Fredrik V av Danmark och Louise av Storbritannien, samt far till Fredrik VI av Danmark.

Kristian var son till kung Fredrik V av Danmark och Norge och hans första drottning Louise av Storbritannien. Han var den första danske prins som föddes på Christiansborgs slott, danska kungahusets nybyggda huvudresidens på ön Slotsholmen i centrala Köpenhamn. Fredrik och Louise hade redan 1745 fått en son (även kallad Kristian), men han hade dött 1747, och som konungens äldste överlevande son var Kristian kronprins från födseln. Hans mor dog 1751 när Kristian var nästan 3 år gammal. Hans far gifte om sig året därpå med Juliana Maria av Braunschweig-Wolfenbüttel.

Från 1770 var han psykiskt sjuk (schizofreni) och regeringen sköttes 1770–1772 av hans tyske livläkare, Johann Friedrich Struensee, 1772–1784 av Ove Høegh-Guldberg och från 1784 av sonen kronprins Fredrik.

FREDRIK VI

Fredrik VI, da. Frederik 6., född 28 januari 1768, död 3 december 1839, var kung av Danmark 1808–1839 och av Norge 1808–1814. Innan han blev kung var han även kronprinsregent av Danmark-Norge från 1784 till 1808.

Han var ende son till kung Kristian VII och drottning Caroline Mathilde av Danmark och Norge. Han växte upp vid det danska hovet under de kaotiska åren, där förhållandena präglades av Christian VII:s psykiska ohälsa och de intriger och maktkamper som följde. 1784 tog han själv makten och styrde sedan Danmark-Norge som kronprinsregent fram till han själv övertog tronen vid faderns död 1808.

I slutet av sin regeringstid övergav Fredrik VI sina liberala idéer och regerade på ett auktoritärt och reaktionärt sätt. Censur och undertryckande av all opposition samt ett dåligt tillstånd i den danska ekonomin förmörkade denna period av hans regeringstid.

KRISTIAN VIII

Kristian VIII

Kristian VIII, da. Christian 8., född 18 september 1786, död 20 januari 1848, var kung av Danmark från 1839 och kung av Norge 17 maj 1814–10 oktober 1814 under namnet Kristian Fredrik. Son till arvprins Fredrik av Danmark och Sofia Fredrika av Mecklenburg-Schwerin.

Kristian var en mångsidig begåvning, intresserad av statsstyrsel, vetenskap och konst. 1806 gifte han sig med sin kusin Charlotta Fredrika av Mecklenburg-Schwerin, men de skildes 1810 på grund av ömsesidig otrohet. Hans andra äktenskap med Karolina Amalia av Augustenborg 1815 blev lyckligt. 1813 blev han ståthållare i Norge.

I maj 1813 skickade Frederik VI tronföljaren, prins Kristian Fredrik, till Norge som ståthållare, i syfte att stärka den norska lojaliteten mot kronan, som hade lidit under Danmarks olyckliga förbund med Napoleon. När den nyblivne svenske kronprinsen Karl Johan hösten 1813 invaderade Danmark och segrade, blev det vid freden i Kiel bestämt att kungen av helstaten Danmark-Norge skulle överlämna Norge till kungen av Sverige och att de båda länderna skulle ingå en union under svenskt styre.

FREDRIK VII

Fredrik VII (danska: Frederik 7.), född 6 oktober 1808, död 15 november 1863, var kung av Danmark från 1848 till 1863. Han var son till Kristian VIII av Danmark och hans första gemål, Charlotta Fredrika av Mecklenburg-Schwerin.

Efter föräldrarnas skilsmässa 1810 blev Fredrik uppfostrad bland främlingar och uppehöll sig senare några år i utlandet, särskilt i Genève. År 1826 utnämndes han till generalmajor, och gifte sig 1828 med sin kusin Vilhelmina av Danmark , men hans oregelbundna liv och festande ledde till skilsmässa. Hans oregerliga liv ledde till att Fredrik VI förvisade honom först till Island, sedan till Fredericia. Han kom under sitt första regentår att stödja regeringens Eiderprogram, och tanken på Slesvigs delning strandade 1849 på hans motstånd. Han blandade sig dock inte i riksförsamlingens förhandlingar 1848–1849. Efter viss tvekan godkände han den nya grundlagen 5 juni 1849. Senare försökte han dock att inte blanda sig i den danska politiken, efter Bardenfleths tillbakaträdande biföll han Christian Albrecht Bluhmes konservativa regering, och kom under de fortsatta åren att stödja den politiska riktning som för tillfället hade överhanden.

KRISTIAN IX

Kristian IX (danska: Christian 9.), född 8 april 1818 på Gottorps slott vid Schleswig, död 29 januari 1906 på Amalienborgs slott i Köpenhamn, var Danmarks kung från 1863 och fram till sin död 1906.

Han var son till hertig Wilhelm av Beck-Glücksburg (som på svärdslinjen tillhörde huset Oldenburg och var sonsons sonsons son till Kristian III av Danmark) och Louise Karolina av Hessen-Kassel. 1853 blev Kristian genom sitt giftermål med Louise av Hessen-Kassel arvsberättigad till danska tronen och presumtiv tronföljare. Han besteg tronen vid Fredrik VII:s död 1863. Prins Kristian föddes den 8 april 1818 i sina morföräldrars bostad på Gottorps slott vid staden Schleswig i dåvarande hertigdömet Slesvig (dagens nordtyska delstat Schleswig-Holstein) Under kriget visade Kristian ett stort personligt mod, men hans önskan om en lösning genom personalunion med Schleswig-Holstein ökade den ovilliga stämningen mot honom. 1870 inlade han personliga förtjänster vid Danmarks fasthållande av neutraliteten under fransk-tyska kriget.

FREDRIK VIII AV DANMARK

Fredrik VIII (danska: Frederik VIII), född 3 juni 1843 i Det Gule Palæ i Köpenhamn, död 14 maj 1912 i Hamburg, var Danmarks kung från 1906 och fram till sin död 1912.

Fredrik VIII var äldste son till Kristian IX av Danmark och Louise av Hessen-Kassel. Han var arvinge till den danska tronen och tjänade som kronprins i mer än 42 år. Under sin fars långa regeringstid uteslöts han till stor del från inflytande och politisk makt. Vid faderns död 1906 blev han Danmarks kung i en ålder av 62 år. Frederik VIII var på många sätt en liberal monark som var mycket mer gynnsam för det nya parlamentariska systemet som infördes 1901 än vad hans far hade varit, och var reforminriktad och demokratisk sinnad. På grund av hans sena tillträde till tronen var Fredriks enbart kung i sex år, under vilka han var plågad av ohälsa. Han dog oväntat 1912 ensam under en promenad i Hamburg och efterträddes av sin äldste son Kristian X. Han dog hastigt av en hjärtinfarkt 14 maj 1912 under en promenad i Hamburg, på hemväg från en vistelse på Rivieran.

KRISTIAN X

Kristian X

Kristian X, (danska: Christian 10.; dopnamn: Christian Carl Frederik Albert Alexander Vilhelm), född 26 september 1870, död 20 april 1947, var Danmarks kung från den 14 maj 1912 till 20 april 1947 samt kung av Island från 1918 till 1944.

Han var äldste son till kung Fredrik VIII och drottning Louise samt bror till kung Håkon VII av Norge. Kristian X var vidare kusin till kung Georg V av Storbritannien och tsar Nikolaj II samt kusinbarn till kung Gustaf V av Sverige.

Kristian X:s valspråk var: Min Gud, mit land, min ære.

Kristian X företog täta resor till Danmarks olika provinser under sin tid som kung; 1921 besökte han Grönland samt 1921, 1926 och 1930 Island.

I grunden var Kristian X en konstitutionell monark, men han hävdade flera gånger sina egna ståndpunkter, såsom under grundlagsstriden 1914 och 1920, då han djupt engagerad i frågan om Mellanslesvig den 29 mars avskedade Carl Theodor Zahles regering, vilket utlöste "påskekrisen" i vilken kungen till slut fick backa.

FREDRIK IX

Fredrik IX

Fredrik IX, Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg, född 11 mars 1899, död 14 januari 1972, var kung av Danmark från 1947 fram till sin död. Han var son till kung Kristian X av Danmark och hertiginnan Alexandrine av Mecklenburg-Schwerin.

Prins Fredrik föddes den 11 mars 1899 på sina föräldrars sommarresidens, Sorgenfri slott, beläget vid den lilla floden Mølleåen i Kongens Lyngby norr om Köpenhamn på ön Själland i Danmark.

1922 förlovades kronprinsen med prinsessan Olga av Grekland och Danmark, dotter till prins Nikolaos av Grekland och Danmark och Helena Vladimirovna av Ryssland. Men förlovningen bröts efter några månader.

15 mars 1935 eklaterades förlovningen mellan honom och hans dubbla brylling prinsessan Ingrid av Sverige och bröllopet ägde rum i Storkyrkan i Stockholm 24 maj 1935. Familjen bebodde en av flyglarna på Amalienborg och hade Gråstens slott som sitt sommarresidens.

**TÄNDSTICKSASK TILL MINNE
AV BRÖLLOPET MELLAN
FREDRIK OCH INGRID 1935.**

Barn

Margrethe II av Danmark född 1940, drottning 1972, gift med Henri de Laborde de Monpezat.

Benedikte av Danmark, född 1944, gift med Richard av Sayn-Wittgenstein-Berleburg.

Anne-Marie av Danmark, född 1946, gift med Konstantin Glücksborg (f.d. Konstantin II av Grekland).

MARGRETHE II

Margrethe II av Danmark (danska: Margrethe 2. af Danmark), född 16 april 1940 på Amalienborg i Köpenhamn, är regerande drottning av Danmark sedan 1972. Hon är äldsta dottern till kung Fredrik IX av Danmark och Ingrid av Sverige. Hennes kungliga valspråk lyder: "Guds hjälp, folkets kärlek, Danmarks styrka."

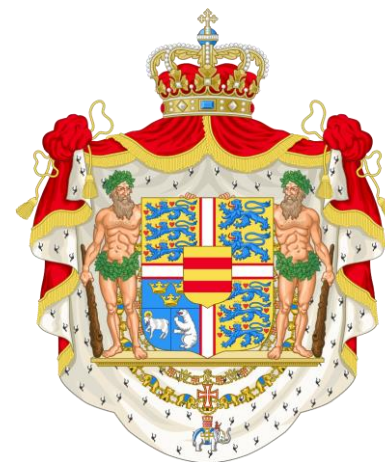
Drottning Margrethe är den danska monark näst efter Kristian IV som suttit längst på den danska tronen genom tiderna.

Prinsessan Margrethe föddes den 16 april 1940 i sina föräldrars residens Frederik VIII:s palats på slottsanläggningen Amalienborg, danska kungafamiliens huvudresidens i stadsdelen Frederiksstaden i centrala Köpenhamn. Hon var kronprins Fredriks och kronprinsessan Ingrids första barn. Hennes far var äldste son till kung Kristian X och drottning Alexandrine, medan hennes mor var enda dotter till kronprins Gustaf Adolf av Sverige (den senare blev 1950 kung Gustaf VI Adolf) och hans första framlidna hustru kronprinsessan Margareta.

Margrethe besteg Danmarks tron den 14 januari 1972, efter sin fars bortgång. Hon blev därmed den första kvinnliga monarken i Danmark sedan drottning Margareta (Margrethe I) under Kalmarunionen 1388–1412.

**HON GIFTE SIG DEN 10 JUNI
1967 MED DEN FRANSKE
DIPLOMATEN HENRI DE
LABORDE DE MONPEZAT**

(1934–2018) i Holmens Kirke i
Köpenhamn.[2] Efter giftermålet
titulerades han prins Henrik. De har
sönerna kronprins Frederik (f. 1968)
och prins Joachim (f. 1969). De
officiella residensen är Amalienborg
och Fredensborg. Kungafamiljen har
även ett sommarresidens i Gråstens
slott utanför Sønderborg.

KRONPRINS FREDERIK

Kronprins Frederik av Danmark, greve av Monpezat (Frederik André Henrik Christian), född 26 maj 1968 i Köpenhamn, är Danmarks kronprins. Han är son till drottning Margrethe II och prins Henrik av Danmark.

Kronprins Frederik är Danmarks nuvarande tronföljare. Om han efterträder sin mor kommer han vid tillträdet som kung att få kunganamnet Frederik X av Danmark. Han är syssling till kronprinsessan Victoria. Kronprinsen var med början 1974 elev i privatskolan Krebs' Skole(da) i Köpenhamn tillsammans med sin bror Prins Joachim med ett läsår i Frankrike 1982–83. År 1986 fick han studentexamen och påbörjade sedan militärutbildning. Han har gjort militärtjänst inom armén, flygvapnet och marinen och är officer i alla vapenslagen. Han är utbildad attackdykare inom Frømandskorpset(da), vilket är ett danskt specialförband i Danmarks flotta. Han har studerat statskunskap vid Harvard University 1992–93 och vid Aarhus universitet. 1994 gjorde han en tremånaders praktik vid Danmarks FN-beskickning i New York. Den 14 maj 2004 gifte sig Frederik med Mary Donaldson i Vor Frue Kirke, Köpenhamn.

AMALIENBORG

Amalienborg är ett kungligt residens i Köpenhamn. Det utgörs av en slottsanläggning med fyra separata rokokopalats runt ett centralt torg. Slottet har formen av ett palatskomplex bestående av fyra separata palats. Platsen uppkallades efter drottning Sofia Amalia eftersom det under 1600-talet låg ett slott uppfört åt just henne där, som sedan brann ned. Förutom palatsen finns, väster om slottet, kupolkyrkan Frederikskirken, även benämnd Marmorkirken.

